

[Landbrugsministeren.]

som Staten erhvervede, blev overladt udelukkende til det, man nu kalder offentligt Fæste, den Brugsform, som blev indført ogsaa ved det ærede Medlems meget dygtige Medvirkning i 1919. Ja, jeg maa spørge det ærede Medlem: Hvordan kan det være, at han nu ikke vil være med til, at al den offentlige Jord udstykkes efter dette Princip? Det blev gennemført i 1919 med det ærede Medlems Bistand, det er fastholdt siden gennem de forskellige Revisioner, aldrig nogen Sinde tidligere har man krævet, at den Jord, som det offentlige en Gang har faaet, bagefter skal overlades til privat Eje. Det er først nu, i Aar og i Fjor, at man har faaet den Opfattelse. I de 10 Aar, der er gaaet fra 1919 til 1929, har man altid været enig med os om og har stemt for Revisionsbestemmelser, der fastholdt det Princip, at den offentlige Jord maatte fortsat være Jord i offentligt Eje og overlades til Husmændene efter 4. Oktober-Lovens Principer. Jeg begriber ikke, hvorfor man nu fraviger det Standpunkt, og jeg synes ikke, det ærede Medlem med den mindste Antydning har vist, hvorfor man nu har indtaget et andet Standpunkt overfor dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem sagde dernæst, at en Betingelse for, at Venstre kunde gaa med til at gennemføre det foreliggende Lovforslag, var, at der blev indført Lighed mellem de to Principper, den gamle Husmandslovs Princip og 4. Oktober-Lovens Princip. Det ærede Medlem haabede ogsaa, det vilde blive muligt, at vi kunde finde hinanden paa det Grundlag, som Venstre har antydnet, og han begrundede det med at citere nogle Udtalelser af mig i min første Tale. Jeg havde sagt, at for mig var det afgørende ikke Maaden, hvorpaa man gennemførte dette eller hint, det vigtigste for mig var Resultatet. Det ærede Medlem maa jo imidlertid huske, at jeg gjorde den Bemærkning angaaende Spørgsmaalet om Tillægsjord. Jeg udtalte, at for mig var det ikke Maaden, hvorpaa man fremskaffede Tillægsjord, der var det afgørende; om det skete ved Ekspropriation eller ved Køb, var ingenlunde afgørende. Jeg vil endogsaa sige, at naar det endelig skal være, vil jeg hellere, at man løser Spørgsmaalet ved Køb af Jord, og det er kun, for saa vidt det ikke kan ske i tilstrækkeligt Omfang og til nogenlunde rimelige Priser, at jeg ønsker Ekspropriation. Men det ærede Medlem maa jo vide, at det kommer an paa, hvad det er, man stiller op. Jeg tror, at Spørgsmaal om Tillægsjord kan løses i større Omfang i den kommende Tid, hvis Lovforslaget vedtages, end det har kunnet

i de senere Aar, men jeg tror ingenlunde, at det, som det ærede Medlem og Venstre har stillet op, og som skal udtrykke, at nu har vi Lighed mellem de to Principper, er tilnærmelsesvis saa forsvarligt og saa sagligt rigtigt. Tværtimod.

Det ærede Medlem spurgte mig, hvilke saglige Indvendinger jeg havde mod Forskelsprioriteten. Jeg synes, det havde været mere naturligt, om det ærede Medlem havde spurgt sig selv om, hvilke Grunde der kan fremføres til Forsvar for det nye, der her er anført, men jeg forstaar godt, at det ærede Medlem, som jo er en noget dreven Politiker, undlod at begrunde dette Forslag sagligt, for det er en komplet umulig Opgave, og det ærede Medlem er selvfølgelig saa klog, at han ikke indlader sig paa noget, der er umuligt. Nu har jeg drøftet det Spørgsmaal, tør jeg nok sige, nogle Gange i det andet høje Ting og ogsaa andre Steder, men endnu har jeg aldrig hørt en eneste saglig Begrundelse for det, som man her har anført. Jeg har kun hørt den Begrundelse: Vi maa have Lighed; men naar man skal til at forsvare det, som man har opstillet som værende af Betydning for at opnaa Lighed, glipper det helt, i alt Fald hvad angaar saglige Argumenter, og det gjaldt jo ogsaa det ærede Medlem. Sagen er nemlig den, at hvis det gennemføres, tør jeg nok sige, at der bliver en Ulighed mellem Vilkaarene for de enkelte Husmænd, som vi aldrig tidligere har kendt Mage til i vor Udstykningspolitik. Der bliver en Ulighed mellem dem indbyrdes, baade efter det ene Princip og efter det andet. Jeg skal belyse det ved et Par Eksempler. Jeg tænker paa et Par Gaarde i Nærheden af mit Hjem, der er købt af Staten og udstykket til Brug efter 4. Oktober-Loven. De ligger kun en 3 Fjerdingvej fra hinanden. For den enes Vedkommende har man købt Jorden saaledes, at hvis der skulde indføres den Forskelsprioritet, som det ærede Medlem ønsker indført, saa vilde de faa læst en saadan Prioritet paa ca. 1 800 Kr. paa deres Ejendom. Paa den anden Gaard, der ligger tæt ved, vil der højst kunne blive Tale om en Prioritet paa ca. 500 Kr. Tror det ærede Medlem, at det bliver muligt at forklare disse Husmænd det rimelige i, at den ene Kategori af Husmænd, de, der er flyttet til den ene Side af en Købstad, skal have en saadan Prioritet paa 1 800 Kr. hængende over Hovedet, medens en anden kan nøjes med en paa 500 Kr.? Hvor er her Ligheden i Vilkaarene for de enkelte Husmænd? Men jeg fører det videre. Det hedder i Venstres Forslag, at denne Forskelsprioritet er rentefri i Mandens og Konens Levetid. Men hvis